

480**UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 6 czerwca 2005 r.

w sprawie regulaminów okręgowych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, z późn. zm.¹⁾) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się regulaminy okręgowych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowa-

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219.

dzenia wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiące załączniki nr 1 i 2 do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie regulaminów okręgowych i obwodowych komisji wyborczych, powołanych do przeprowadzenia wyborów do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. Nr 25, poz. 428).

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:

F. Rymarz

Załączniki do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 6 czerwca 2005 r. (poz. 480)

Załącznik nr 1

REGULAMIN OKRĘGOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH

§ 1. Okręgowa komisja wyborcza, zwana dalej „komisją”, wykonuje swoje zadania określone w ustawie — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „Ordynacją wyborczą”, stosując wytyczne i wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej.

§ 2. Komisja rozstrzyga w sprawach należących do jej właściwości w obecności co najmniej połowy swojego składu, w tym przewodniczącego komisji lub jednego z jego zastępców.

§ 3. Komisja może przydzielić do wykonania określone czynności, wynikające z jej zadań, przewodniczącemu, zastępcom przewodniczącego, członkom komisji, sekretarzowi komisji lub zespołom powoływanym w tym celu ze swego składu.

§ 4. 1. Na pierwszym posiedzeniu, które z upoważnienia Państwowej Komisji Wyborczej organizuje dyrektor właściwej miejscowo dla siedziby komisji delegatury Krajowego Biura Wyborczego, komisja:

- 1) wybiera przewodniczącego komisji, jeśli funkcji tej nie może pełnić komisarz wyborczy;
- 2) wybiera dwóch zastępców przewodniczącego;
- 3) powołuje sekretarza komisji;
- 4) omawia zadania i ustala tryb swojej pracy oraz obowiązki i uprawnienia osób wchodzących w jej skład;

5) ustala sposób niezwłocznego podania do wiadomości publicznej informacji o swoim składzie, siedzibie i pełnionych dyżurach;

6) ustala działania związane z przyjmowaniem do zarejestrowania zgłoszeń okręgowych list kandydatów na posłów oraz kandydatów na senatorów, a także sposób podania o tym informacji do wiadomości publicznej;

7) rozstrzyga w przedmiocie powołania swojej inspekcji oraz określa jej zadania.

2. Komisja powołuje na sekretarza komisji, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, dyrektora właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego lub osobę przez niego wskazaną. Sekretarz komisji uczestniczy w jej pracach z głosem doradczym.

3. Komisja rozstrzyga w przedmiocie powołania pełnomocników do wypełniania zadań wyborczych.

§ 5. 1. Pracami komisji kieruje przewodniczący, który w szczególności:

- 1) czuwa nad wykonywaniem zadań komisji;
- 2) reprezentuje komisję na zewnątrz;
- 3) ustala projekt porządku obrad komisji, zwołuje jej posiedzenia i im przewodniczy;
- 4) podpisuje w imieniu komisji uchwały podjęte na posiedzeniach, w których uczestniczył, oraz pisma

związane z działalnością komisji, z zastrzeżeniem spraw wymienionych w § 11;

5) zleca wykonanie określonych zadań obsługującej komisję delegaturze Krajowego Biura Wyborczego.

2. W razie nieobecności przewodniczącego komisji jego obowiązki pełni jeden z jego zastępców.

§ 6. Do zadań sekretarza komisji należy:

- 1) zapewnienie obsługi organizacyjnej komisji;
- 2) przygotowywanie i przedstawianie komisji, po uzgodnieniu z jej przewodniczącym, projektów uchwał, rozstrzygnięć oraz innych materiałów będących przedmiotem posiedzeń;
- 3) podejmowanie, w ustalonym przez komisję zakresie, współdziałania z wojewodą i organami jednostek samorządu terytorialnego dla prawidłowego przebiegu prac przygotowawczych do wyborów;
- 4) organizowanie szkolenia członków obwodowych komisji wyborczych;
- 5) wykonywanie innych zadań zleconych przez komisję.

§ 7. 1. Członkowie komisji uczestniczą w posiedzeniach i innych pracach komisji.

2. W razie niemożności wzięcia udziału w pracach komisji jej członek jest obowiązany powiadomić o tym, w miarę możliwości jeszcze przed posiedzeniem, przewodniczącego lub sekretarza komisji.

§ 8. 1. Uchwały komisji zapadają większością głosów w głosowaniu jawnym. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

2. Wybory przewodniczącego komisji, w przypadku, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, i zastępców przewodniczącego komisji odbywają się w głosowaniu jawnym, chyba że członek komisji zażąda głosowania tajnego. W razie równej liczby głosów ponawia się głosowanie.

§ 9. 1. W posiedzeniach mogą uczestniczyć osoby zaproszone przez przewodniczącego komisji.

2. Na wniosek członka komisji posiedzenie lub jego część odbywa się wyłącznie z udziałem członków komisji.

§ 10. 1. Z posiedzenia komisji sporządza się protokół, w którym podaje się:

- 1) porządek obrad;
- 2) imiona i nazwiska uczestników;
- 3) zwięzłą treść wystąpień;
- 4) podjęte rozstrzygnięcia i ustalenia.

2. Do protokołu dołącza się podjęte uchwały.

3. Uchwały komisji podpisuje przewodniczący posiedzenia, z zastrzeżeniem § 11.

4. Protokół podpisują przewodniczący posiedzenia i sekretarz komisji.

§ 11. 1. Wszyscy członkowie komisji obecni na posiedzeniu podpisują:

1) uchwały podjęte w sprawach:

- a) wady zgłoszenia i odmowy rejestracji listy okręgowej z powodu nieusunięcia wady zgłoszenia (art. 147 ust. 2 Ordynacji wyborczej),
- b) odmowy rejestracji listy okręgowej z powodu niezyskania ustawowo wymaganego poparcia wyborców (art. 148 ust. 2 i art. 149 ust. 2 Ordynacji wyborczej),
- c) przyznania numerów zarejestrowanym listom okręgowym (art. 151 ust. 1 Ordynacji wyborczej),
- d) skreślenia kandydata z zarejestrowanej listy okręgowej, uzupełnienia listy okręgowej oraz unieważnienia rejestracji listy (art. 153 ust. 1—4 Ordynacji wyborczej);

2) inne dokumenty:

- a) protokoły rejestracji list okręgowych (art. 147 ust. 1 Ordynacji wyborczej),
- b) protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym (art. 164 ust. 1 i art. 205 ust. 1 Ordynacji wyborczej),
- c) protokół wyborów posłów i wyborów senatorów w okręgu wyborczym (art. 168 ust. 1 i art. 205 ust. 1 Ordynacji wyborczej).

2. Przepisy ust. 1 pkt 1 lit. a, b i d oraz pkt 2 lit. a stosuje się odpowiednio do uchwał komisji podjętych w sprawach wyborów do Senatu w związku z art. 190 Ordynacji wyborczej.

§ 12. Uchwały komisji i inne dokumenty, o których mowa w § 11, oraz — stosownie do decyzji przewodniczącego komisji — inne wydawane przez komisję dokumenty opatrywane są pieczęcią komisji.

§ 13. Komisja w zakresie swojej działalności udziela obwodowym komisjom wyborczym niezbędnej pomocy w celu zgodnego z prawem i sprawnego przeprowadzenia głosowania i ustalenia jego wyników, a w szczególności:

- 1) zwołuje narady przewodniczących i zastępców przewodniczących obwodowych komisji wyborczych dla omówienia zadań i trybu pracy komisji;
- 2) przeprowadza szkolenia członków obwodowych komisji wyborczych oraz udziela bieżących wyjaśnień do ich pracy;
- 3) przekazuje obwodowym komisjom wyborczym wytyczne i wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej;
- 4) stwierdzając na podstawie skarg i własnych ustaleń uchybienia w działalności obwodowych komisji wyborczych, udziela wskazówek co do sposobu ich usunięcia.

§ 14. Komisja sprawuje nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego przez obwodowe komisje wyborcze i kontroluje na obszarze swojej właściwości przygotowania do wyborów oraz wykonywanie pozostałych czynności wyborczych.

§ 15. Komisja niezwłocznie bada każdą skargę na działalność obwodowej komisji wyborczej, występuje o usunięcie stwierdzonych uchybień oraz zawiadamia pisemnie skarżącego o rozstrzygnięciu i czynnościach podjętych w związku ze skargą.

§ 16. Komisja współdziała w wykonywaniu zadań wyborczych z wojewodą i organami jednostek samorządu terytorialnego, zwłaszcza z wójtami (burmistrzami, prezydentami miast), w szczególności w zakresie:

- 1) właściwego i terminowego sporządzania spisów wyborców oraz wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania;
- 2) rozplakatowania obwieszczeń o granicach, numerach obwodów głosowania i siedzibach obwodowych komisji wyborczych;
- 3) zapewnienia warunków pracy obwodowych komisji wyborczych, a w szczególności:
  - a) urządzenia i wyposażenia lokali wyborczych, a także dostosowania ich do potrzeb osób niepełnosprawnych,
  - b) zapewnienia środków łączności i transportu,
  - c) dostarczenia kart do głosowania, formularzy protokołów i obwieszczeń wyborczych obwodowym komisjom wyborczym,
  - d) udzielania pomocy w przekazywaniu pełnomocnikowi, o którym mowa w art. 47 ust. 1 Ordynacji wyborczej, zestawień wyników gło-

wania w obwodzie oraz w dostarczeniu protokołów głosowania w obwodzie do okręgowej komisji wyborczej.

§ 17. Komisja czuwa nad wykonywaniem, zgodnie z prawem, zadań wyborczych przez organy gmin i w razie potrzeby podejmuje czynności wskazane w art. 230a Ordynacji wyborczej.

§ 18. W razie utworzenia inspekcji komisja określa zakres i sposób wykonywania przez nią zadań z zakresu nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego i kontroli przygotowań do wyborów.

§ 19. 1. Osoby dokonujące inspekcji działają w zakresie zleconym przez komisję, legitymując się upoważnieniem podpisanym przez przewodniczącego komisji oraz opatrzonym jej pieczęcią.

2. Osoby wchodzące w skład inspekcji są uprawnione do wglądu w dokumentację obwodowych komisji wyborczych, a także dokumentację znajdującą się w organach administracji samorządowej i w podległych im jednostkach oraz do uczestniczenia w posiedzeniach obwodowych komisji wyborczych, z wyjątkiem posiedzeń związanych z obliczeniem wyników głosowania.

3. Sprawozdania z inspekcji przekazywane są niezwłocznie komisji.

§ 20. Przewodniczący wydaje członkom komisji dokument potwierdzający członkostwo i pełnione w komisji funkcje.

§ 21. W wypadku konieczności zmiany w składzie komisji przewodniczący komisji niezwłocznie powiadamia o tym Państwową Komisję Wyborczą.

Załącznik nr 2

REGULAMIN OBWODOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH

§ 1. Obwodowa komisja wyborcza, zwana dalej „komisją”, wykonuje swoje zadania określone w ustawie — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „Ordynacją wyborczą”, stosując się do wytycznych i innych uchwał oraz wyjaśnień Państwowej Komisji Wyborczej. W razie wątpliwości komisja może zwracać się do okręgowej komisji wyborczej.

§ 2. 1. Pracami komisji kieruje, zwołuje jej posiedzenia i im przewodniczy przewodniczący komisji.

2. W razie nieobecności przewodniczącego jego obowiązki pełni zastępca przewodniczącego komisji.

§ 3. 1. Komisja niezwłocznie po jej powołaniu zbiera się na pierwszym posiedzeniu, które organizuje odpowiednio wójt (burmistrz, prezydent miasta), konsul bądź kapitan statku.

2. Na pierwszym posiedzeniu komisja:

1) wybiera ze swego składu przewodniczącego komisji oraz jego zastępcę, w głosowaniu jawnym, chyba że członek komisji zażąda przeprowadzenia głosowania tajnego; w razie równej liczby głosów ponawia się głosowanie;

2) omawia swoje zadania i tryb pracy, a także obowiązki i uprawnienia osób wchodzących w jej skład;

3) ustala zadania do dnia wyborów, w tym związane z przygotowaniem lokalu wyborczego, odbiorem i zabezpieczeniem kart do głosowania, formularzy protokołów, spisu wyborców, pieczęci komisji, obwieszczeń i innych materiałów.

3. Komisja zapoznaje się z wytycznymi i innymi uchwałami oraz wyjaśnieniami Państwowej Komisji Wyborczej dotyczącymi przeprowadzenia głosowania i ustalenia jego wyników oraz na tej podstawie sporządza plan pracy.

§ 4. 1. Komisja podejmuje rozstrzygnięcia w obecności co najmniej połowy swego składu, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.

2. Rozstrzygnięcia komisji mogą mieć formę odrębnych uchwał bądź wpisanych do protokołu.

3. Uchwały podpisuje przewodniczący posiedzenia.

§ 5. Komisja podejmuje rozstrzygnięcia większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego posiedzenia.

§ 6. 1. Z posiedzenia komisji sporządza się protokół, w którym podaje się:

- 1) porządek obrad;
- 2) imiona i nazwiska uczestników;
- 3) podjęte rozstrzygnięcia i ustalenia.

2. Do protokołu dołącza się podjęte uchwały.

3. Protokół podpisuje przewodniczący posiedzenia.

§ 7. 1. Protokół głosowania w obwodzie oraz zestawienie wyników głosowania w obwodzie przekazywane pełnomocnikowi, o którym mowa w art. 47 ust. 1 Ordynacji wyborczej, podpisują wszystkie osoby wchodzące w skład komisji, obecne przy jego sporządzeniu.

2. Uchwały komisji lub zarządzenia jej przewodniczącego, dotyczące przebiegu głosowania bądź ustalenia jego wyników, wpisuje się do protokołu głosowania.

3. Uchwały, protokoły głosowania i inne dokumenty komisji oraz wydawane karty do głosowania opatrzone są pieczęcią komisji.

§ 8. Komisja udziela informacji o wykonywaniu swoich zadań i udostępnia dokumentację członkom Państwowej Komisji Wyborczej, okręgowej komisji wyborczej oraz osobom przez nie upoważnionym.

§ 9. 1. Członkowie komisji mają obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach i innych pracach komisji, w szczególności w przeprowadzeniu głosowania i ustaleniu jego wyników.

2. W razie niemożności wzięcia udziału w pracach komisji, zwłaszcza w dniu wyborów, członek komisji powinien jak najwcześniej zawiadomić o tym przewodniczącego komisji.

§ 10. Komisja współdziała w wykonywaniu swoich zadań wyborczych odpowiednio z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), konsulem bądź kapitanem statku, w szczególności w zakresie:

- 1) przygotowania i wyposażenia lokalu wyborczego do głosowania;
- 2) odbioru i zabezpieczenia kart do głosowania, formularzy protokołów, spisu wyborców, pieczęci komisji, obwieszczeń i innych materiałów wyborczych;
- 3) przekazania protokołów głosowania do okręgowej komisji wyborczej i zestawień wyników głosowania w obwodzie pełnomocnikowi, o którym mowa w art. 47 ust. 1 Ordynacji wyborczej;
- 4) zapewnienia środków łączności i transportu oraz pomocy niezbędnej do pracy komisji.

§ 11. Przewodniczący wydaje członkom komisji dokument potwierdzający członkostwo i pełnione w komisji funkcje.

§ 12. W wypadku konieczności dokonania zmiany w składzie komisji jej przewodniczący niezwłocznie powiadamia o tym odpowiednio wójta (burmistrza, prezydenta miasta), konsula bądź kapitana statku.